

Vantaan kaupunkitilaohjeen hyväksyminen

VD/762/00.01.04.02/2018

HW/Alei/Hak

Ohjeen laatimisen tavoitteet

Vantaan arkkitehtuuriohjelman 2015 yksi kärkihankkeista on julkisen kaupunkitilan laatukäsikirjan julkaiseminen. Keväällä 2018 julkaistava käsikirja on nimeltään Vantaan kaupunkitilaohje.

Työn tarkoituksena oli laatia yhteiset periaatteet julkisen kaupunkitilan kehittämiseksi ja tuottaa pääasiassa netissä toimiva, kaikille avoin ja helppokäyttöinen työskentelyn apuväline. Sen avulla pyritään yhtenäistämään käytäntöjä ja menetelmiä sekä ulkotiloissa käytettäviä kalusteita ja materiaaleja kunnossapidon kustannusten hallitsemiseksi. Kaupunkitilaohje on julkisten ulkotilojen laadun ohjaukseen tarkoitettu yhteiset periaatteet kokoava ohje, jossa määritetään mistä tekijöistä laatu syntyy ja millä keinoilla haluttuun tavoitteeseen päästään.

Kaupunkitilaohje on tarkoitettu lähinnä julkisen tilan hankintojen, suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon suunnittelijoille, kaupungin hallintokunnille ja päättäjille. Sitä voivat hyödyntää myös yrittäjät ja asukkaat. Ohjeessa määritellään Vantaalla käytettävät elementit, materiaalit, värit, detaljit ja niiden käytön periaatteet sekä käyttökohteet. Ohjeen noudattaminen varmistaa yhtenäisen ja laadukkaan kaupunkiympäristön ja kaupunkikuvan muodostumisen.

Lähtökohdat

Työn lähtökohtana toimivat olemassa olevat kotimaiset ja ulkomaiset laatukäsikirjat ja kaupunkitilaohjeet sekä niiden käyttötavat. Lähtöaineistona käytettiin Vantaan brändikirjaa, arkkitehtuuriohjelman laatimiseen liittyvää aineistoa, katutilan mitoitus ja laatu -raporttia, haastatteluista saatua tietoa, olemassa olevia suunnitteluohjeita, selvityksiä ja tyyppipiirustuksia sekä Vantaan kaupungin kartta-aineistoa. Lisäksi työn aikana käytiin valokuvaamassa Vantaan kaupungin alueelta erilaisia aiheita, aluekokonaisuuksia ja detaljeja ohjeen sisällön täydentämiseksi.

Ohjeen sisältö

Vantaan kaupunkitilaohje on nettipohjainen julkisen kaupunkitilan suunnittelun ja toteutuksen käsikirja, johon on koottu Vantaalla käytettävät hyvät julkisen ulkotilan ratkaisut ja periaatteet.

Sivustoilta löytyvät kaikki olemassa olevat julkisen kaupunkitilan suunnitteluohjeet ja -suositukset sekä näiden käytön periaatteet eri kohteissa. Kaupunkitilaohjetta voidaan hyödyntää niin julkisessa kuin yksityisessäkin kaupunkitilassa. Ohjeen noudattaminen varmistaa yhtenäisen kaupunkiympäristön toteutumisen.

Tärkeitä painopisteitä kaupunkitilaohjeessa ovat toimivuus, monikäyttöisyys, korkealaatuisuus, kestävyys ja kustannustehokkuus, kaupunki kaikille, ekologisuus ja esteettisyys. Sen avulla on mahdollista kehittää omaleimaisia vantaalaisia kaupunkitiloja alueelliset erityispiirteet sekä tulevaisuuden tarpeet huomioon ottaen.

Kaupunkitilaohje koostuu kolmesta osasta. Kaikissa pääset linkkien kautta etenemään lisätietoihin kaupungin linjauksista ja ohjeista:

1. Aluetyypit

- Aluetyyppien kuvaus: keskustat, asuinalueet, asemaympäristöt, sisääntulokadut ja -väylät, yritys- ja työpaikka-alueet, kaupan alueet, puistot ja viheralueet, liikuntapaikat, kulttuuriympäristöt, luontovirkistysalueet, arvokkaat luontokohteet
- 2. Keskustojen ilmeet
 - Kunkin keskustan (Aviapolis, Hakunila, Kivistö, Koivukylä, Korso, Myyrmäki, Tikkurila) kuvaus
 - Linkkien kautta pääsy laadittuihin suunnitelmiin ja ohjeisiin
- 3. Kaupunkitilojen ohjeet
 - Katutilojen ja puistokäytävien päällysteiden, kasvillisuuden ja kalusteiden käytön sekä sijoittamisen periaatteet.
 - Julkisen ulkotilan elementtien laatutaso.
 - Perusmateriaalit ja -värit.
 - Päällysteiden ja rakenteiden detaljeja sekä niiden käytön periaatteet.
 - Kaupungin muut suunnitteluohjeet.

Oheisesta linkistä pääsee katsomaan kaupunkitilaohjeen luonnosta:

<http://vantaankaupunkitilaohje.fi/luonnos/>

Prosessi ja vuorovaikutus

Suunnitelman ovat laatineet yhteistyössä WSP Finland Oy ja FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. Työn ohjausryhmässä oli edustajia viheralueyksiköstä, katutekniikasta, liikennesuunnittelusta sekä kaupunkisuunnittelusta. Lisäksi työhön osallistuivat Vantaan kaupunginmuseum, vesihuollon yleissuunnittelu, Vantaan energia, Vantaan kaupunginmuseum, Vantaan taidemuseum Artsi, rakennusvalvonta, ympäristökeskus sekä rakentamisen ja kunnossapidon asiantuntijat.

Suunnittelun alkuvaiheessa haastateltiin kaupungin eri tahoja liittyen kaupungin nykyisiin käytäntöihin, työtapoihin ja olemassa oleviin suunnitteluohjeisiin. Samalla koottiin toiveita kaupunkitilaohjeen sisältöä varten. Lisäksi työn alkuvaiheessa järjestettiin eri asiantuntijaryhmille yhteensä kolme työpajamuotoista tilaisuutta, joiden teemat oli kohdennettu kulloinkin kokoon kutsutulle ryhmälle. Eri tahoille on tarjottu mahdollisuus kommentoida sisältöä työn kuluessa useaan otteeseen.

Jatkotoimenpiteet

Vantaan kaupunkitilaohjeen ensimmäinen osa on tarkoitus julkaista keväällä 2018. Kaupunkitilaohjeen käyttöönottoa varten tullaan ohjeen julkistamisen jälkeen järjestämään koulutustilaisuus/ opastusta, jonka avulla halutaan varmistaa sujuva käyttöönotto. Ohjeen säännöllinen päivittäminen tullaan sopiaan kaupungin sisäisesti. Toisessa vaiheessa laaditaan puuttuvat osiot, jotka liittyvät muun muassa opastukseen ja mainontaan, taiteeseen, tapahtumien järjestämiseen sekä kivijalkaliiketilöiden ilmeeseen ja katutilan käyttöön.

Tekninen lautakunta 30.1.2018 § 16

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään hyväksyä Vantaan kaupunkitilaohje sovellettavaksi ohjeellisena kaupungin julkisten alueiden, katujen, aukoiden sekä puistojen ja virkistysalueiden suunnittelussa.

Käsittely: Merkittiin että puistosuunnittelupäällikkö Hanna Keskinen selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kuntatekniikan keskus

Muutoksenhakuohje: 3. Valitus katu-, puisto-, ti muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa.

Lisätiedot:

puistosuunnittelupäällikkö Hanna Keskinen, p. 050 3038718, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi